

N^{ro} 234.

D. 1. Października.

PIĄTEK.

Rok 1824.

KURJER

Warszawski

WSPOMNIENIA.

Błażej i Marek Franciszkanie Polscy unę-
czeni w Serecie 1311.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Wczoraj w Kościele OO. Kapucynów odbyło się wielkie żałobne Nabożeństwo za Duszę ś: p: JW. Augusta Kiekiego Senatora Kasztelana Król: Pols: Po odprawionych *Wiljach* Przez Duchowieństwo Zakonne, celebrował wielką Mszą S: JW. JX. Arcy-Biskup Prymas, po której JW. Pjusz Kiciński Senator Kasztelan miał mowę, a w niej wymienił liczne przymioty nieboszczyka. Trumnie znieśli Senatorowi na Karawan. Zwołania Smetarzu Pawązkowskim w grobie pod *Katakumbami* tem czasowo złożono, do dalszej decyzji Familji. ś: p: *August Kieki żył lat 69.* —

Dziesiąty Ner Pisma: *Rozrywki dla Dzieci*, wyszedł z druku w dniu wczorajszym.

Dziś upływa lat 100, iak *Kawiarnia* za Żelazną Bramą w *Warszawie* pierwszy raz otwartą została. Jeden z Obywateli *Warszawy* będąc tego lata w *Dreznie* mieszkał w Domu w którym dotąd żyje rodzina pierwszego założyciela Publicznej Kawiarni w *Warszawie*: i w książce rachunkowej zapisano datę otwarcia tej Kawiarni, dnia 1go Października 1724, za panowania *Augusta II.* Dotąd prawie w temże miejscu utrzymuje się *Kawiarnia* istnająca przez lat 100.

Prawdziwi miłośnicy *Muzyki* powszechnie twierdzą, iż skutek dla nich iest daleko miłszy gdy piękne dzieło iuż znane, iest dobrze wykonane, iak kiedy robiąc pierwszą dopiero zna-

lomość z samem dziełem, nieraz muszą więcej męczyć się uwagą iak używać zachwyceniem. Dla tego z ukontentowaniem dowiadujemy się iż obok nauki nowej *Opery Rossyniego la Gazza ladra* (Sroka złodziej), *Śpiewacy* nasi uczą się zupełnie na nowo nader pięknego dzieła tegoż Mistrza, *Tankred*. Rola samego *Tankreda* ma być wykonaną przez P. *Meierową*, co wiele może dodać wdzięków tej drażliwej muzyce. w *Paryżu* gdzie iest znakomita *Opera Włoska*, Pani *Pasta* śpiewa *Tankreda* lubo niema głosu determinowanego *Kontr Altowego*, w braku bowiem takiego, *Kobieta* zawsze bliżej będzie pożądanego skutku w tak delikatnym śpiewie aniżeli głos męzki: a rola *Orbasana* stać się może stanowczą i dla nas prawie nową przez śpiew P. *Szczurowskiego*. Ł.

Gazeta Petersburgska zawiera doniesienie o dalszej podróży Jego Cesarskiej Mości, iak następuje: „Jego Cesarska Mość przybył dnia 19 r:m: o godzinie 9tej wieczorem do miasta *Bieltoj*, gdzie przenocowawszy, nazajutrz d. 20 o godzinie 9tej zrana, w pożądanym stanie zdrowia wyjechał traktem do *Rżewa*, i stanął tam tegoż dnia o godzinie 6tej wieczorem. Wjeżdżającego do miasta u rogatek spotkał *Horodniczy*, a przed domem ohywatela *Bazylego Poiarkowa*, przygotowanym na pobyt *Monarchy*, powitało zgromadzenie ohywateli miasta; po zmianie koni, udał się Najjaśniejszy Pan o godzinie 7mej w dalszą podróż na

trakt do miasta *Zubcowa*, a ztamtąd do miasta *Starycy*, gdzie stanawszy o północy dnia 20 t.m.: miał nocleg. U rogatk miasta powitał Monarchę Horodniczy *Tombaczew*, a przed domem Kupców *Atanazego* i *Fedora Filipowych*, do którego Jego Cesarska Mość przybyć raczył, Głowa miasta ze znakomitszymi obywatelami. Miasto *Staryca* dnia 20 od godziny 9tej wieczorem do godziny 2giej z północy było oświecone. Nazajutrz o godzinie 8mej zrana, wyjechał Najjaśniejszy Pan w pożądanym stanie zdrowia na trakt do miasta *Wołokołamska*, i miał nocleg w *Borowsku*, zkąd nazajutrz o godzinie 8mej zrana, udał się w dalszą podróż na trakt do *Zarajska*.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

z *Paryża*.

Teraźniejszy Król Francuzi *Karól X.* dotąd *Hrabia d' Artoa*, urodził się d. 9 Października r. 1757, ma wiec lat 67. Małżonką jego była *Marja Teresa Królowna Sardynska* umarła r. 1805. Synem jego iest *Xiążę Angulem* terażniejszy *Delfin* mający lat 49. — Ostatnie chwile nieboszczyka *Króla Ludwika XVIII* były nader spokojne, zdawał się zasypiać i zasnął na wieki! z tych słów wymówionych przez niego na kilka godzin przed skonaniem, które można było zrozumieć, były *Opatrzność.... Francja!* Dnia 17 o godzinie 10 rano, wpuszczono Lud dla widzenia zwłok Monarchy w którego reku złożono *Krucyfix*. Głowę okryto chustką koronkową. Twarz lubo bardzo zeszczupiała, lecz z resztą mało iest zmieniona. Gdy oświadczone że Król żyć już nie może, smutek ogarnął wszystkich mieszkańców *Paryża*, ustały wszelkie muzyki, wiele sklepów kupieckich zamknięto, w kawiarniach mało się zbierało gości, robotnicy zwykle bawiący się w *Poniedziałek* zaniechali rozrywek, Lud cisnął się na dzie-

dzinie *Tuljery*, a mnóstwo osób wszelkiego stanu napelniało Kościoły modląc się wraz z Duchowieństwem o ocalenie Monarchy. — Wyprawiono gońców do wszystkich Posłów *Francuzkich* będących przy dworach zagranicznych, z doniesieniem o zgonie *Ludwika XVIII*, a później doniesiono będzie o wstąpieniu na tron *Karóla X.* — We wszystkich Koszarach *Paryzkich* ogłoszono o śmierci *Króla*, wojsko uszykowane zawołało *Niech żyje Karól XI.* — Żałoba dworska trwać będzie przez 7 miesięcy, wydano urządzenie iakie ubiory mają mieć osoby dworskie. — D. 18, w Pałacu *S. Kilu* przedstawiono nowemu *Królowi* osoby Dworu *Królewskiego*, a później *Członków Izby Parów* i *Deputowanych* do których *Król* rzekł „nadto iestem wzruszony abym wyraził moje uczucia, ale nie byłbym podobnym do mego poprzednika, który mi zostawił tak wielkie przykłady, gdybym się aż tyle poddał żalowi który by mnie pozbawił sił do pełnienia moich obowiązków. Byłem *Bratem*, teraz iestem *Królem*, i ten tytuł dostatecznie wskazuje iak go używać powinienem. Gdy byłem poddanym, przysiągłem zachować urzędzenia *Konstytucyjne*, nadane od tego którego Niebo nam zabrało, teraz gdy przez prawo urodzenia władza do mnie przechodzi, użyję wszelkich sposobów abym zapewnił szczęście moiego Ludu. Zupełną pokładam nadzieję w moich poddanych, a stosując się do woli zesłego *Króla*, zwołam *Izby Prawodawcze* w końcu następnego *Grudnia*.” — Posłowie cudzoziemscy na których czele był *Nuncjusz Apostolski* mieli posłuchanie u nowego *Króla*, poczem przedstawiono rozmaitych urzędników i członków *Akademji*, do Prezesa tej *Akademji* *Król* rzekł „Straciłem Brata ukochanego, *Francja* Monarchę mądrego, a kunszta i nauki światłego *Opiekuna*,

wspierał on nanki od swej młodości, aia będą jego naśladowcą, wczem polegam na waszej pomocy." — Ciało nieboszczyka będzie nabalsamowane, poczem maiestatycznie wystawione będzie. — Dnia 17, gdy tłum Ludu znajdował się w ogrodach *Tuljery*, Ciałownik w lichej odzieży, mający lat 22, mając w ręku pistolety, zaczął krzyczeć, dowodząc że rządy państwa Francuzkiego na niego teraz spadają. Officer od straży uchwycił go, lecz zagerzlec strzelił do Officer'a i ranił, Officer niezważając na ranę, ciał pałaszem zuchwalea którego natychmiast ujęto; znalezione przy nim 4 nabite pistolety, ogromny sztylet, a w pasie 686 franków; jest to człowiek cierpiący pomieszanie zmysłów, miał być nauczycielem.

Od Granic Tureckich.

Wiele listów zapewnia, że Grecy na *Archipelagu* zabrali Turkom kilkanaście okrętów. Rząd Grecki oświadczył iż jeśli mieszkańcy *Jpsary* niechcą wrócić do tej spustoszonej wyspy, tedy dane im będą w *Morei* okolice *Astros*. — Grecy wszelkimi siłami sposobią się do walki z Flotą *Egipską*. — Potwierdza się że Grecy odnieśli znakomite zwycięstwo nad *Derwiszem Baszą* i z tego powodu odbyło się nabożeństwo w *Misolongji*, lecz są wieści że pod *Patras* napadli Turcy na Greków, a zastawszy ich nieprzygotowanych do walki, zabili 300 Ludzi. *Suljosi* chcieli dopomódz swym współpracom zostającym w niebezpieczeństwie, lecz ich pomoc już była zapóźną. — Słychać że dla zgromadzonego w *Skalanowa* wojska *Tureckiego* codziennie trzeba 50,000 racji żywności, co dowodzi że tego wojska musi być około 40,000. — Czternastoletnia *Turczynkę*, której Rodziców zamordowano w *Atenach*, ocalił Dowódca francuzkiej Korwety *P. Berge-mont*, ta Dziewczyna przyjechała Chrzest S: i odesłaną będzie do *Francji*, rodzina jej o-

bróńcy przyjmie ją do swego grona. — Donoszą (podług najnowszych listów z *Stambułu*) że *Sulttan* ogłosił *Omera Wryone*, *Baszę Janiny* jako buntownika, oznaczając nadgródę każdemu kto go dostawi żywcem, czy zabitego. Oderwanie się tego *Baszy* od *Porty* jest bardzo korzystne dla *Greków*. — z *Smirny* pod d, 13 *Sierpnia* donoszą, że *Kapudan Basza* z swoją Flotą dnia 11 zbliżał się pod wyspę *Samos*, a Flotta *Grecka* posuwała się za nim, wkrótce więc może zająć bardzo ważną walkę, od której zależeć będzie ocalenie albo zniszczenie tej wyspy. Mieszkańcy *Samos*, tak iak niedawno *Jpsarjoci*, wszyscy bez wyłączenia są uzbrojeni, a główny rząd *Grecki* przyrzekł im wsparcie. — w *Stambule* prawie co dzień zgromadza się *Dywan* i często są wysyłani Gońce do różnych prowincji. —

z Niemiec.

Król *Pruski* mianował Xięcia *Reus Henryka LXIV* Marszałka Dworu, Kawalerem orderu *Czerwonego Orła* I. klasy. Tenże Król wczasie swego pobytu w *Wrocławiu* i innych miejsach *Szlaska* zwiedził kilka *Klasztorów zakonnych* (*Katolickich*) płeć obiej i obdarzył je hojnym wsparciem. — Baron *Strogonów* Tajny Radea i Hrabia *Osterman Tołstoj* Jenerał *Piechoty*, *Rossyjscy*, przybyli do *Frankfortu nad Menem*. — w *Munich* po śmierci Dyrektora Akademii *Kunsztów*, Pana *Langer*, otrzymał też dostojność *P. Kornelius* dotychczasowy Dyrektor *Galerji* w *Dyseldorf*. — Towarzystwo *Aktorów Francuzkich*, które przybywszy z *Warszawy*, dawało widowiska w *Szarlotenburgu* pod *Berlinem*, znajduje się teraz w *Moguncji*. — w *Szwecji* w niektórych parafjach leżących nad zatokami morskimi, okazała się szczególna zaraza między *Szczupakami*, te *Ryby* cisną się do brzegu a nawet dostają się na ląd, znać unikając za-

razy w wodzie. Najstarsze Szczupaki tym sposobem brano z brzegów, niektóre ważyły po kilkanaście funtów. Gdy rozplątano te ryby, znaleziono w każdej wyrostki krwią zasze. Ostrzeżono mieszkańców aby nikt nieiadłtych szczupaków dla uniknienia niebezpieczeństwa, rozkazano przytem aby te ryby głęboko w ziemi były zakopywane. — Gazety Londyńskie donoszą że osoby należące do dworu zmarłego Króla Sandwichskiego, były przedstawionemi Królowi Angielskie: w Pałacu Windsor. Nakoniec pomyślne wiadomości dochodzą z Irlandji, od kilku tygodni niedonoszą o zaburzeniach, a Kapitan Rok który ciągle stawał na czele burzycielów, uspokoił się i niezachęca do nowych zawichrzeń. Za przyczynę tego uspokojenia uważać należy tego roczne bardzo obfite żniwa. — Też Gazety donoszą z Ameryki Południowej że Turbide został schwytyany i rozstrzelany, lecz niema o tem urzędowego doniesienia. — w Nowym Jorku Kongres ma ustanowić że oddał Zakonnice mogą przyjmować śluby Zakonne tylko na lat 4 lub 5, ale wolno im będzie podług woli ponawiać też śluby. — Doniesiono ważną wiadomość z Ameryki południowej że Hiszpański Jenerał Olaneta odniosłszy zwycięstwo nad powstańcami, przeszedł na stronę tychże powstańców, a lubo to doniesienie zdaje się być urzędowem, jednak wiele gazet dowodzi iż to stać się niemogło.

D O N I E S I E N I A.

Zofja i Joanna Richter przy ulicy Leśno pod Nr. 733 zamieszkałe, małą zaszczyt zawiadomić Szanowne Damy, które swem zaufaniem Matkę ich ś.p. Krystynę Richterową zaszczycały raczyły, że w czasie słabości tejże przeszło od roku trudniąc się same robotą i nadal trudnić się robieniem Gorsetów różnego rodzaju, przedsięwzięły, nadto przyrzekaia dolożyć wszelkich starań aby zasługiwać na łaskawewzględy.

w Dniu 7mym Października r.b. o godzinie 9te

rano odbędzie się licytacja in minus na przekopanie Kanalu w dziedzińcu, fabryki Rządowej Kabiernców, życzący sobie nabyć tej Entrepryzy zechcą się stawić w terminie oznaczonym w Kancelarji fabryki wymienionej. Skorzewski.

Wczoraj rano Służąca idąc Nowem Miastem, ulicami Freta, Długą i Miodową, zgubiła Woreczek axamitny popielaty, w którym były chustka biała i list adresowany do jednego z Radców Stału; uprasza bardzo o oddanie do Drukarni Kurjera, za nadgródą.

Dom pod Nr 827 przy ulicy Ogrodowej sytnowany, z wszelkimi do niego dochodami w kwocie złt: 2200 rocznie z pokomornego i ogrodu tak fruktowego jakotaż warzywnego, o Warunkach tegoż wynajęcia, życzący sobie od właściciela domu tegoż pod Nr tymże, w każdym czasie będzie objaśnionym.

w Dniu 4m Października r.b. o godzinie 10te zrana w domu Nr. 1407 przy ulicy Zielonej, prawnie zaiste ruchomości iako to: Stół, Lustro, Krzesła, Lichtarze, Stoliki, i inne Effekta przez Licytacją Publiczną sprzedane będą.

And To p o l s k i Kom: Sąd Do spółki interesu pewnej korzyści rocznie 6 do 8000 złp: przynoszącego może być przypuszczonym, kto 500 Talarów kapitału chce włożyć, najdogodniej byłby ten interes dla Kupca; maiaćy chęć, niech odda Adres swój z literą M.C do Drukarni Kurjera.

W Domu Nr 1401 na rogu ulicy Sto Krzyńskiej i Marszałkowskiej, są 3 pokoje na szesm piątrze od frontu, z górą i piwnicą do najęcia od Sgo Michała. Życzący nająć uda się tamże. —

Maiaćy Osłię dojąć do sprzedania lub najęcia zaraz pewny, udać się raczy po wiadomość do Drukarni Kurjera.

Maiaćy chęć objęcia obowiązku Guwernera, o młdwie od Warszawy, do czworga Dzieci początki czteroletniej nauki posiadające. Z kwalifikacją języka Polskiego, Francuzkiego, Niemieckiego, Arytmetyki, i historji etc. Racz się udać do Murgariego Domu Wgo Ryxa przy ulicy Krakow: Przed:

Zgubioną Suczka małą, kasztanowatą, pod bruchiem i koło łapek żółtawą, z gatunków angielskich, szczenną, kto odda do Szwajcera Pałacu pod Nr 415 na Krakowskie Przedmieście naprzeciwko Pałacu Namiestnikowskiego, odbierze nadgródę.

Teatr. Jutro nażądanie Balet Cerubk Sewilski, w którym JP. Kastyllon wykona rolę H: Almawiy, poprzedzi Kom: Kochany Dziadunio.